

ADI SOYADI: Ahmet GÖK

BAŞLIK : Aristoteles'in Etik Görüşü Bağlamında Ötanazi

ÖZET

Ötanazi etik alanda ama özellikle tıp etiği alanında sıklıkla tartışılan önemli sorunlarından biridir. Ne var ki tartışma genellikle felsefi etikten kopuk olarak sürdürülmektedir. Oysa sorun etik (felsefi etik) alandan uzaklaşmadan yapılması durumunda, insan ve değer felsefesinin, etiğin ötanazi tartışmalarına ışık tutacağı söylenebilir. Bu tezde amaçlanan, ötanaziye Aristoteles'in etik görüşü bağlamında bakıldığında, bu bakışın, ötanazide ortaya çıkan kimi sorunların çözümünde etkili olacağını ortaya koymaktır.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için, birinci bölümde etiğin neliği, onun ahlaktan farkı gösterilmeye çalışılmıştır. Etik ile ahlak aynı görüldüğünde, ötanazi sorunları hakkında tartışmak bile olanaksız hale gelir. Çünkü belirli bir yerde ve zamanda geçerli olan, ahlak anlayışları, bize genelle ilişkin bir öneride bulunur, ama her bir durumda yeniden bir değerlendirme yapılması gerektiğini bize söyleyemez. Ayrıca bu bölümde, ötanazi meslek etikleri, özel olarak da tıp bağlamında tartışıldığından meslek etiklerinin amacı ve felsefi etikten farkı da ortaya konulmaya çalışılmıştır.

İkinci bölümde genel olarak ötanaziden ne anlaşıldığı, ötanazi türlerinin neler olduğu üzerinde durulmuştur. Ötanazide ortaya çıkan sorunlar ise Aristoteles'in etiği bağlamında ele alınmıştır. Aristoteles'in eylemler ayrımı, eylemin gerçekleştirildiği ana bakılması gerektiği, eylemin gerçekleştiği durumda başka ne türden eylem olanaklarının olduğu düşüncesinin ötanazi tartışmaları için de önemli olduğu gösterilmeye çalışılmıştır.

Üçüncü ve son bölümde ise, ötanazinin yaşamla ölüm, ölümlü cinayet arasında bir yerde duran çok hassas bir durum olduğu belirtilmiştir. Bu nedenle Aristoteles'in belirttiği tarzda, her bir durumu (her bir vakaya, hastaya ya da kişiye) teklifinde ele

almanın ve değerlendirmenin gerekli olduğu; bunu değerlendiren hekimin meslek bilgisi yanında, etik, değer ve değerler bilgisinin de zorunlu olarak gerekli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

ANAHTAR SÖZCÜKLER: Ötmanazi, Aydınlanılmış Ötmanazi, Eylem, Etik, Değer, Deęerler